

Friluftslivet & FNs bærekraftsmål , Ellen Hambro, Miljødirektoratet

I 2015 samlet verdenssamfunnet seg om mål for fremtiden vår – FNs bærekraftsmål. Målene er universelle og forplikter alle FN-land, også Norge. Hvert land må følge opp med virkemidler og tiltak som vil påvirke måloppnåelsen både innenfor og utenfor landets grenser. Norge er ett av få land der friluftsliv og friluftslivspolitikken er relevante virkemiddel. FNs bærekraftsmål reflekterer hvor kompleks verden er. Det nytter ikke å se ulike mål adskilt fra hverandre. Tiltak innenfor ett bærekraftsmål vil som oftest påvirke måloppnåelsen på andre mål. Friluftslivspolitikken og -arbeidet har nasjonale mål som sammenfaller med, og virkemidler som bidrar til, flere av FNs bærekraftsmål. Friluftslivets bidrag er blant annet knyttet til bærekraftsmålene om god helse, mindre ulikhet, stoppe klimaendringene, bærekraftige byer og samfunn, liv under vann og liv på land. Friluftslivet gir vesentlige bidrag til bærekraftsmålet om å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder. Bidraget er bl.a. knyttet til opplevelsen av natur, av stillhet og ro, til fysisk aktivitet, mestring og sosialt samvær og har positiv effekt på fysisk og psykisk helse. Studier har vist at opphold og aktivitet i naturen gir stressreduksjon, færre bekymringer, mindre angst og depresjon og bedre selvpålevd helse. Friluftslivet bidrar til FNs bærekraftsmål om mindre ulikhet i samfunnet ved å være den formen for fysisk aktivitet som både har høyest og jevnest deltakelse i befolkningen på tvers av sosiale klasser. Særlig har enkle aktiviteter som fiske, fotturer og spaserturer små forskjeller i deltakelsen mellom høyere og lavere sosiale lag. Flere sentrale trekk i friluftslivspolitikken bidrar til å opprettholde denne situasjonen. Det satses på å tilrettelegge områder og ferdselsårer der folk bor, på å tilby rimelige, organiserte aktiviteter som gjennomføres i nærmiljøet og på etablering av utstyrssentraler med gratis/rimelig utleie. Friluftslivspolitikken fokus på nærmiljøet innebærer at det gis viktige bidrag både til målet om å stoppe klimaendringene og til målet om bærekraftige byer og samfunn. Friluftsliv i nærmiljøet er fokus i egne satsinger på tilrettelegging og aktivitet, i kunnskapsinnhenting og er prioritert i tilskuddsordninger til sikring og tilrettelegging av areal og til aktivitet. Friluftslivet er avhengig av et vidt spekter av intakte naturområder fra små, grønne lunger i byene til store, urørtenasjonaleparker. Friluftslivet trenger livskraftige økosystemer med rent vann, ren luft, planter og dyr for å sikre godt grunnlag for fiske, jakt, rent vann å bade i, bær å plukke og fugler å oppleve. Det gjør at friluftslivet er avhengig av at vi lykkes med flere bærekraftsmål, som liv under vann og liv på land. Oppsummert bidrar mange av FNs bærekraftsmål til et attraktivt og rikt friluftsliv og friluftsliv i nærmiljøet bidrar til mange av bærekraftsmålene.